

Niniejszy dokument nie stanowi doręczenia w trybie art. 15 zzs⁹ ust. 2 ustawy COVID-19 (Dz.U.2021, poz. 1842)

Sygn. akt I AGa 360/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Paweł Czepiel
Protokolant:	Michał Góral

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 maja 2022 r. w Krakowie

sprawy z powództwa (...) spółki z o.o. w W.

przeciwko (...) spółce z o.o. S.K.A. w P.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 23 października 2020 r. sygn. akt VII GC 305/19

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 4.050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 24 maja 2022 r.

Strona powodowa (...) **spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.** wniosła o zasądzenie od strony pozwanej (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. w P.** kwoty **155 000 zł** z ustawowymi odsetkami za opóźnienie oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu podała, że domaga się zapłaty ww. kwoty tytułem odszkodowania za nienależyte wykonanie zobowiązania jakim była usługa przerobu wycisków jabłkowych i wytworzenia z nich koncentratu jabłkowego w łącznej ilości 218.004 kg. Cena jednostkowa wykonania usługi wynosiła 1,45 zł netto za kilogram co łącznie dało kwotę 316 105,80 zł netto. Część wytworzonego produktu, to jest 149 900 kg przeznaczona był do dalszej sprzedaży na rzecz osoby trzeciej (...) sp. z o.o. (dalej w uzasadnieniu jako spółka (...)), który zbył następnie na rzecz kolejnego podmiotu

to jest (...) sp. z o.o. (dalej w uzasadnieniu jako spółka (...)). Po przeprowadzeniu przez spółkę (...), zaawansowanych badań produktu okazało się, że wykazuje on stężenie kwasu cytrynowego na poziomie 0,7 g/l przy normie (...) maksymalnie 0,1 g/l. W oparciu otrzymanie zastrzeżenia od spółki (...), spółka (...) zleciła przeprowadzenie badań pobranych przy przeładunku próbek koncentratu. Badania zlecono Instytutowi (...) w W.. Uzyskany wynik wskazuje na niemal trzykrotne przekroczenie normy (425 mg/l w stosunku do 150 mg/l maksymalnie dopuszczalnych przez(...)) strona powodowa zwróciła się do strony pozwanej o przeprowadzenie badań próbek, które pobrała przy przekazaniu towaru. Uzyskano wynik 413 mg/l, a więc zbliżony do wyników uzyskanych przez stronę powodową. Produkt o tak znacznym przekroczeniu norm nie nadaje się do wykorzystania bez uprzedniego przetworzenia w celu obniżenia stężenia kwasu cytrynowego. Z tej przyczyny spółka (...) po długich negocjacjach zdecydowała się wymienić na swój koszt koncentrat dostarczony do spółki (...) na wolny od wad. W ramach procedury wymiany spółka (...) zakupiła u P. F. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą(...) odpowiednią ilość, to jest 149 840 kg. Temu samemu podmiotowi spółka (...) sprzedała wadliwy koncentrat odebrany od spółki (...). Cena zakupu koncentratu jabłkowego od wad wynosiła 0,95 euro/kg, a cena sprzedaży wadliwego koncentratu 0,75 euro co daje stratę 0,20 euro za kg. Dodatkowo spółka (...) zmuszona była dokupić 2220 kg koncentratu w celu uzupełnienia strat powstałych przy przeprowadzaniu badań i kilkukrotnym przelewaniu produktu między cysterną, a zbiornikami do przechowywania. Cena zakupu wynosiła 0,95 euro za kg. Łącznie na operacji wymiany koncentratu spółka (...) straciła 29 540 euro z tytułu różnicy w cenach i 2109 euro tytułem dokupienia koncentratu w celu uzupełnienia braków. Dodatkowo spółka (...) poniosła koszty wynajęcia cystern transportowych na kwotę 13 650 zł netto. Spółka (...) poniosła też szkody w postaci utraconych korzyści w kwocie 3576 euro, która to kwota wynika z faktu, że spółka (...) nie skierowała do sprzedaży na rynku 960 kg koncentratu wytworzonego przez stronę pozwaną ze względu na posiadane informacje o jego wadach. Koncentrat ten został sprzedany do (...) za cenę 0,75 euro za litr. Koncentrat ten mógł być sprzedany na rynku w lutym/marcu 2018 r. po cenie 1,35 euro za litr (to jest tożsamej co sprzedaż na rzecz spółki (...)). Strona powodowa jako dostawca towaru do spółki (...) zobowiązana była do naprawy szkody poniesionej przez spółkę (...). Z tego tytułu strony zawarły ugodę, na podstawie której strona powodowa zapłaciła na rzecz spółki (...) kwotę 155 000 zł.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana **(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. w P.** wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Strona pozwana wskazała, że strona powodowa w ramach umowy zleciła jej wyłącznie usługę przerobu dostarczonych przez stronę powodową wytlóków. Wytloki są pozostałościami po produkcji soku owocowego (są to pestki lub skórki jabłek). Wytlók jabłkowy stanowi odpad poprodukcyjny, co ma znaczenie w świetle tego, iż powód powołuje się na Kodeks (...), który reguluje normy jakościowe soków, w tym koncentratów owocowych wytwarzanych z dojrzałych i zdrowych owoców. Natomiast w sprawie produkt został wyprodukowany z wytlóków jabłkowych, ściślej wytloki zostały przetworzone na zlecenie strony powodowej. W żadnym wypadku wytloku – surowca podlegającego przetworzeniu przez stronę pozwaną nie można uznać za świeży owoc, bowiem jest to odpad poprodukcyjny. Tym samym normy określone w Kodeksie (...) nie mogą znaleźć zastosowania do produktu wyprodukowanego przez stronę pozwaną. Produkt wytworzony przez stronę pozwaną w ogóle nie był koncentratem owocowym, skoro niedopuszczalne jest, aby sok zawierał w sobie skórki, a tym właśnie są wytloki. Stanowisko to potwierdzają przedłożone przez stronę powodową faktury, które udowadniają jedynie, że strona pozwana świadczyła na rzecz strony powodowej usługę przerobu towaru. Załączone do pozwu faktury nie wskazują, aby strona pozwana dostarczała stronie powodowej towar w postaci koncentratu jabłkowego i żeby przyjęła na siebie zobowiązanie do wyprodukowania koncentratu jabłkowego. Strona pozwana podnosiła, że na zlecenie strony powodowej dokonała wyłącznie usługi przerobu wytlóków stanowiących odpad poprodukcyjny. Powyższe potwierdzają też okoliczności pominięte przez stronę powodową, które miały miejsce po zareklamowaniu produktu przez spółkę (...), strona powodowa zwróciła wtedy do strony pozwanej o zmianę produktu na koncentrat wyprodukowany ze świeżych owoców i zaproponowała zwiększenie wynagrodzenia. W zakresie produkcji produktów z wytlóków strona pozwana stwierdziła, iż na żadnym etapie produkcji koncentratów owocowych (ze świeżych owoców) nie stosowała i nadal nie stosuje kwasu cytrynowego. W sprawie istotny pozostaje fakt, iż to strona powodowa dostarczyła surowiec, czyli wytloki jabłkowe, musiała mieć zatem świadomość, iż zawarta umowa dotyczy niestandardowego produktu, bowiem wytloki są najczęściej stosowane do produkcji pektyn, herbat owocowych bądź pasz dla zwierząt. Strona powodowa

natomiast sprzedawała produkt jako koncentrat owocowy, co potwierdzają faktury VAT. Według strony pozwanej budzi także zastrzeżenia ugoda zawarta między stroną powodową i spółką (...). Są to spółki jednoosobowe, których jedynym wspólnikiem jest W. P. (1), będący także jedynym członkiem zarządu obu spółek. Zawarcie przez niego ugody zrodziło kolizję interesów spółek i w rozpatrywanym przypadku rzekomego dłużnika – strony pozwanej, w związku z czym strona pozwana wskazuje, że ugoda jest nieważna i brak jest możliwości wywodzenia z niej skutków prawnych. Dodatkowo strona pozwana zauważyła, że W. P. podpisał ww. ugodę dwoma różnymi podpisami, co rodzi pytanie czy nie była to próba wprowadzenia w błąd, iż po stronie sprzedawcy i kupującego nie stoi ta sama osoba.

Sąd Okręgowy w Kielcach oddalił powództwo i zasądził od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 5417 zł tytułem kosztów procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, że strony łączyła umowa na wykonanie przetworzenia wytlóków jabłkowych, nie zaś umowa o wytworzenie z nich koncentratu jabłkowego. Cena jednostkowa wykonania usługi wynosiła 1,45 zł netto za kilogram co łącznie dało kwotę 316 105,80 zł netto. Świadek M. G. (1) w imieniu strony pozwanej osobiście ustalał warunki umowy ustnej, w której ustalono, że strona pozwana będzie przerabiała odpady jabłkowe, to jest wytloki, które do zakładu strony pozwanej dostarczyła strona powodowa. Wytloki jabłkowe nie są pełnowartościowym produktem do produkcji koncentratu jabłkowego. Strony nie poczyniły w ustnej umowie konkretnych i precyzyjnych ustaleń odnośnie jakości przetworzonego produktu przez stronę pozwaną, bo była ona nieznaną. Jakość przerobionego produktu można określić po jego wyprodukowaniu. Świadek M. G. zeznał, że dlatego strona pozwana nazwała usługę usługą przerobu. Strona powodowa miała dostarczać wytloki do przerobu, a pozwana miała wyprodukować produkt, który ciężko nazwać produktem (koncentratem jabłkowym).

Za wykonanie usługi przerobu towaru strona pozwana wystawiła stronie powodowej faktury opisane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Według twierdzeń strony powodowej, część wytworzonego produktu, to jest 149 900 kg przeznaczona była do dalszej sprzedaży na rzecz (...) sp. z o.o., który zbył go następnie na rzecz (...) sp. z o.o. Po przeprowadzeniu przez spółkę (...) zaawansowanych badań produktu okazało się, że wykazuje on stężenie kwasu cytrynowego na poziomie 0,7 g/l przy normie (...) maksymalnie 0,1 g/l. W oparciu otrzymanie zastrzeżenia od spółki (...), spółka (...) zleciła przeprowadzenie badań pobranych przy przeładunku próbek koncentratu. Badania zlecono Instytutowi (...) w W.. Uzyskany wynik wskazuje na niemal trzykrotne przekroczenie normy (425 mg/l w stosunku do 150 mg/l maksymalnie dopuszczalnych przez ...) strona powodowa zwróciła się do strony pozwanej o przeprowadzenie badań próbek, które pobrała przy przekazaniu towaru. Uzyskano wynik 413 mg/l, a więc zbliżony do wyników uzyskanych przez stronę powodową. Produkt o tak znacznym przekroczeniu norm nie nadaje się do wykorzystania bez uprzedniego przetworzenia w celu obniżenia stężenia kwasu cytrynowego. Z tej przyczyny spółka (...) po negocjacjach zdecydowała się wymienić na swój koszt koncentrat dostarczony spółce (...) na wolny od wad. W ramach procedury wymiany spółka (...) kupił u P. F. prowadzącego działalność pod firmą (...) odpowiednią ilość, to jest 149 840 kg. Temu samemu podmiotowi spółka (...) sprzedawała wadliwy koncentrat odebrany od spółki (...). Cena zakupu koncentratu jabłkowego od wad wynosiła 0,95 euro/kg, a cena sprzedaży wadliwego koncentratu 0,75 euro, co daje stratę 0,20 euro za kg. Dodatkowo spółka (...) zmuszona była dokupić 2220 kg koncentratu w celu uzupełnienia strat powstałych przy przeprowadzaniu badań i kilkukrotnym przelewaniu produktu między cysterną, a zbiornikami do przechowywania. Cena zakupu wynosiła 0,95 euro za kg. Łącznie na operacji wymiany koncentratu spółka (...) straciła kwotę 29 540 Euro z tytułu różnicy w cenach i 2109 Euro tytułem dokupienia koncentratu w celu uzupełnienia braków. Dodatkowo spółka (...) poniosła koszty wynajęcia cystern transportowych, co opiewało na kwotę 13 650 zł netto. Ponadto spółka (...) poniosła również szkodę w postaci utraconych korzyści w kwocie 3576 euro. Według twierdzeń strony powodowej kwota ta wynika z faktu, że spółka (...) nie skierowała do sprzedaży na rynku 5960 kg koncentratu wytworzonego przez stronę pozwaną ze względu na posiadane informacje o jego wadach. Koncentrat ten został sprzedany do (...) za 0,75 euro za litr, a mógł być sprzedany na rynku w lutym/marcu 2018 r. po cenie 1,35 euro za litr (to jest tożsamej co sprzedaż na rzecz spółki (...)). Strona powodowa jako dostawca towaru do spółki (...) była zobowiązana do naprawy (...) sp. z o.o.

Z tego tytułu strona powodowa jako dostawca towaru do spółki (...) zawarł ze spółką (...) ugodę pozasądową w dniu 28 czerwca 2019 r., z treści której (nota bene) kwestionowanej przez stronę pozwaną, iż stroną powodową i spółkę (...) łączyła umowa kupna 169 024 kg koncentratu jabłkowego, która została potwierdzona fakturami VAT (...) z 31 stycznia 2018 r. i (...) z 11 kwietnia 2018 r., który to został następnie sprzedany na rzecz podmiotu trzeciego, to jest spółki (...) oraz, że kupujący w ramach rękojmi za wady produktu dokonał wymiany koncentratu dostarczonego do spółki (...) na koncentrat wolny od wad. Koszty wymiany wyniosły 29 540 euro netto tytułem wymiany koncentratu, 2109 euro netto tytułem dokupienia koncentratu i 13 650 zł netto tytułem kosztów transportu. Spółka (...) zrezygnowała ze sprzedaży w maju 2018 r. 5960 kg koncentratu. Cena rynkowa koncentratu wynosiła wtedy 1,35 euro netto za kg. Koncentrat został zbyty jako wadliwy po cenie 0,70 euro netto za kg. Z tego tytułu spółka (...) poniosła szkodę w kwocie 3576 euro netto. Łączna szkoda spółki (...) wynosi 35 225 euro netto i 13 650 zł netto. Z treści ugody wynika, że z tytułu naprawienia szkody za wadę produktu strona powodowa zobowiązuje się zapłacić na rzecz spółki (...) kwotę 144 000 zł tytułem odszkodowania za wadę produktu i utracone korzyści oraz kwotę 11 000 zł tytułem szkody związanej z poniesionymi kosztami transportu. Na podstawie ww. ugody pozasądowej według twierdzeń strony powodowej zapłaciła ona na rzecz spółki (...) kwotę 155 000 zł.

Sąd Okręgowy stan faktyczny w sprawie ustalił na podstawie wymienionych w uzasadnieniu dokumentów oraz na podstawie zeznań świadka M. G. (1).

Sąd Okręgowy uznał, że roszczenie powoda jako nieudowodnione podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy odwołał się do art. 229 i 230 k.p.c. i podkreślił, że strona pozwana przyznała, że zawarła ustną umowę jedynie przetworzenia wyłoków jabłkowych. W ocenie Sądu Okręgowego dowody w zakresie w jakim stanowiły podstawę poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych, tworzą spójny i niebudzący wątpliwości w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Sąd Okręgowy odwołał się do art. 6 k.c. i przedstawił wykładnię ww. przepisu.

Sąd Okręgowy wskazał, że z materiału dowodowego wynika, że umowę stron należy zakwalifikować jako umowę o świadczenie usługi, której przedmiotem było wykonanie przetworzenia wyłoków jabłkowych dostarczonych stronie pozwanej przez stronę powodową. W realiach sprawy strony łączyła jedynie umowa na wykonanie przetworzenie wyłoków jabłkowych, a nie umowa o wytworzenie z nich koncentratu jabłkowego. Brak jest dowodów wskazujących, że strona pozwana zobowiązana była do wytworzenia z wyłoków dostarczonych przez stronę powodową produktu, to jest koncentratu jabłkowego. Sąd Okręgowy podkreślił, że strony nie ustaliły parametrów produktu oraz, że na fakturach wystawionych przez stronę pozwaną za wykonanie ww. usługi jako przedmiot została wskazana usługa przerobu towaru, co potwierdza, że strona pozwana nie była w ogóle zobowiązana do wytworzenia z wyłoków koncentratu jabłkowego. Powyższe potwierdzają też okoliczności pominięte przez stronę powodową, które miały miejsce po zareklamowaniu produktu przez spółkę (...), strona powodowa zwróciła się do strony pozwanej o zmianę produktu na koncentrat wyprodukowany ze świeżych owoców i zaproponowała zwiększenie wynagrodzenia. W zakresie produkcji produktów z wyłoków pozwana stwierdziła, iż na żadnym etapie produkcji koncentratów owocowych (ze świeżych owoców) nie stosował i nadal nie stosuje kwasu cytrynowego.

Sąd Okręgowy uznał, że strona powodowa nie wykazała poniesienia szkody z winy strony pozwanej, w tym nie wykazała wysokości poniesionej szkody. Sąd Okręgowy wyjaśnił co rozumie pod pojęciem straty i utraconych korzyści u podkreślił, że kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy jest ustalenie, czy i ewentualnie w jakim rozmiarze strona powodowa utraciła korzyści wskutek nienależytego wykonania zobowiązania przez stronę pozwaną.

Sąd Okręgowy odwołał się do art. 361 § 2 kc, przedstawił wykładnię ww. przepisu i wskazał, że istotę sporu stanowiła kwestia odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej i wykazania przez stronę powodową nienależytego działania strony pozwanej przy wykonywaniu przedmiotu umowy, wykazania istnienia i udowodnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy działaniem strony pozwanej a szkodą, nadto istnienia i udowodnienia szkody po stronie powodowej i jej rozmiaru.

Sąd Okręgowy omówił pojęcie należytej staranności i wskazał, że z uwagi na to, że strona powodowa opiera żądanie na twierdzeniu istnienia po jej stronie roszczenia wynikającego z poniesionej szkody pozostającej przy tym w związku z umową łączącą strony, to w sprawie znajdzie zastosowanie art.415 k.c., po czym odwołał się do art. 471 k.c., art. 472 k.c., art.355 § 2 k.c., art. 361 § 1 i 2 k.c. i wskazał, że z ww. przepisów wynika, że dla zaktualizowania się odpowiedzialności kontraktowej strony pozwanej koniecznym jest stwierdzenie niewykonania bądź nienależytego wykonania przez niego umowy, związku faktycznego – przyczynowego między tym zachowaniem oraz szkody, przy czym szkoda ta może polegać na utracie składników majątkowych bądź na utracie przyszłych korzyści, których na skutek wyrządzenia szkody wierzyciel nie uzyskał, choć ich uzyskanie w okolicznościach sprawy było realne. Ww. okoliczności uzasadniają odpowiedzialność odszkodowawczą zgodnie z ogólną regułą wyrażoną w art. 6 k.c. stanowiącą, iż ciężar udowodnienia danego faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne, winna wykazać w sprawie strona powodowa. Zatem to na stronie powodowej spoczywał obowiązek udowodnienia uchybienia w działaniu strony pozwanej stanowiącego nienależyte wykonanie umowy oraz powstania w jej majątku szkody, pozostającej przy tym w racjonalnym - adekwatnym związku przyczynowym z zachowaniem o znamionach bezprawia kontraktowego. W ocenie Sądu Okręgowego strona powodowa nie sprostowała obowiązkowi z art. 6 k.c.Z materiału dowodowego nie wynika, aby strona powodowa jednoznacznie wykazała fakt nienależytego działania strony pozwanej przy wykonywaniu umowy dotyczącej usługi przetwarzania wytlóków, nie udowodniła skutecznie istnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy działaniem strony pozwanej a szkodą. W świetle zaferowanego materiału dowodowego, Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska strony powodowej, iż strona pozwana nienależycie wykonała usługę przetworzenia wytlóków jabłkowych i nie wytworzyła z nich koncentratu jabłkowego. Strona powodowa wprawdzie powoływała się na opinię Instytutu (...) w W. wskazując na przekroczenie normy (425 mg/l w stosunku do 150 mg/l maksymalnie dopuszczalnych przez ...) ale opinia Instytutu została sporządzona na prywatne zlecenie strony powodowej jeszcze przed wytoczeniem powództwa w sprawie. Powoływany przez stronę powodową dowód w postaci ww. prywatnej opinii nie jest opinią biegłego sądowego, nadto dowód ten został zakwestionowany przez stronę pozwaną w odpowiedzi na pozew. Zdaniem Sądu Okręgowego ww. prywatna opinia może stanowić, co najwyżej przedstawienie stanowiska w sprawie z uwzględnieniem wiadomości specjalnych, a nie udowodnienie zgłaszanych roszczeń. Nie może stanowić również dowodu przesądzającego za uwzględnieniem powództwa, chociażby w części. Ww. opinia nie przesądza o winie strony pozwanej odnośnie nienależytego wykonania usługi przetworzenia wytlóków jabłkowych.

Sąd Okręgowy odwołał się do art. 3 k.p.c. i wskazał, że przy rozpoznawaniu sprawy na podstawie przepisów K.p.c., rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Skoro w sprawie strona powodowa wywodziła, iż strona pozwana wadliwie wykonała przedmiot umowy, to w takiej sytuacji winna była to w toku procesu skutecznie wykazać i w tym celu zaferować sądowi odpowiednie, przekonujące dowody, czego nie uczyniła. W ocenie Sądu Okręgowego, strona powodowa nie przedłożyła skutecznych dowodów na okoliczność, iż strona pozwana nienależycie dokonała wykonania usługi przetworzenia wytlóków. Sąd Okręgowy ponownie odwołał się do art.471 k.c., art.472 k.c., art. 355 § 2 k.c., art.361 § 1 i 2 k.c. i wskazał, że z ww. przepisów wynika, że dla zaktualizowania się odpowiedzialności kontraktowej strony pozwanej koniecznym jest wykazanie niewykonania przez nią umowy, związku faktycznego – przyczynowego między tym zachowaniem i szkody, przez którą należy rozumieć wszelki uszczerbek wyrażający się w różnicy pomiędzy stanem majątku poszkodowanego, jaki istniał i mógłby w normalnej kolei rzeczy istnieć, wytworzyć się, a stanem, jaki powstał skutkiem zdarzenia wywołującego zmianę.

Mając na względzie zaferowany przez strony materiał dowodowy i ww. rozważania, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że strona powodowa ewidentnie nie udowodniła istnienia roszczeń wobec strony pozwanej. Sąd Okręgowy podkreślił, że samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności, powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą. Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska strony powodowej, iż udowodniła istnienie szkody i utratę korzyści, jej rozmiar i wysokość i adekwatny związek przyczynowy pomiędzy szkodą i nienależytym wykonaniem zobowiązania przez stronę pozwaną. Nie jest

wystarczającym dowodem dla wykazania szkody dokument jaki powołuje się strona powodowa w postaci ugody pozasądowej z 28 czerwca 2019r., z treści której (nota bene) zasadnie zakwestionowanej przez stronę pozwaną, iż stroną powodową i spółkę (...) umowa kupna 169 024 kg koncentratu jabłkowego, który został następnie sprzedany na rzecz podmiotu trzeciego to jest spółki (...) oraz, że kupujący w ramach rękojmi za wady produktu dokonał wymiany koncentratu dostarczonego do spółki (...) na koncentrat wolny od wad. Koszty wymiany wyniosły 29 540 euro netto tytułem wymiany koncentratu 2109 euro netto tytułem dokupienia koncentratu i 13 650 zł netto tytułem kosztów transportu. Spółka (...) zrezygnowała ze sprzedaży w maju 2018 r. 5960 kg koncentratu. Cena rynkowa koncentratu wynosiła wtedy 1,35 euro netto za kg. Koncentrat został zbyty jako wadliwy po cenie 0,70 euro netto za kg. Z tego tytułu spółka (...) poniosła szkodę w kwocie 3576 euro netto. Łączna szkoda spółki (...) wyniosła 35 225 euro netto i 13 650 zł netto. Z treści ugody wynika, że z tytułu naprawienia szkody za wadę produktu strona powodowa zobowiązała się zapłacić na rzecz spółki (...) kwotę 144 000 zł tytułem odszkodowania za wadę produktu i utracone korzyści oraz kwotę 11 000 zł tytułem szkody związanej z poniesionymi kosztami transportu. Sąd Okręgowy podkreślił, że ww. ugoda pozasądowa nie może stanowić skutecznego dowodu na wykazanie winy strony pozwanej co do nienależytego wykonania zobowiązania w przedmiocie przetworzenia wytlóków, które są produktem poprodukcyjnym. W realiach sporu, Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom świadka M. G. (1), który osobiście ustalał istotne warunki umowy ustnej stron, w której ustalono, że strona pozwana będzie przerabiała odpady jabłkowe to jest wytloki, które do zakładu strony pozwanej dostarczyła strona powodowa. Wytloki nie są pełnowartościowym produktem do produkcji koncentratu jabłkowego. Sąd Okręgowy podkreślił, że strony nie poczyniły w ustnej umowie konkretnych i precyzyjnych ustaleń odnośnie jakości i parametrów przetworzonego produktu przez stronę pozwaną, bo była ona nieznana. Jakość przerobionego produktu można określić dopiero po jego wyprodukowaniu. Świadek M. G. zeznał, że dlatego strona pozwana nazwała to usługą przerobu. Strona powodowa miała dostarczać wytloki do przerobu, a strona pozwana miała wyprodukować produkt, który ciężko nazwać produktem (koncentratem jabłkowym). W tym przypadku były podwyższone normy kwasu cytrynowego, nie jest to czysty sok, taki jak powinien być i zdaniem świadka, strona powodowa powinna wiedzieć o tym, bo jest profesjonalistą. Świadek stwierdził, że koncentrat musi spełniać określone parametry, których ten produkt nie mógł spełniać. Dziwnym wydaje się, że strona powodowa w pozwie nie przedstawiła ani w toku procesu nie starała się przedstawić, że w umowie ustanej strony ustaliły określone parametry jakościowe jakie miał mieć otrzymany produkt z przerobionych wytlóków. Na marginesie nadmienić trzeba, że wytloki są odpadem poprodukcyjnym, a nie owocem z których otrzymuje się soki, czy też koncentrat, co znajduje potwierdzenie w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2014 poz. 1923 ze zm.), w którym wytloki zostały zaklasyfikowane obok innych odpadów z przetwórstwa produktów roślinnych w grupie odpadów z rolnictwa, ogrodnictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa oraz przetwórstwa żywności. Wytloki jabłkowe najczęściej wykorzystywane są do produkcji pektyn, herbat owocowych oraz pasz dla zwierząt. W sprawie produkt został wyprodukowany z wytlóków jabłkowych, a właściwie wytloki zostały przetworzone na przez strony pozwanej na zlecenie strony powodowej. W żadnym wypadku wytlóków – surowca podlegającego przetworzeniu nie można uznać za świeży owoc, bowiem jest to odpad poprodukcyjny. W tych okolicznościach normy określone w Kodeksie (...), który nie jest aktem prawnym nie mogą znaleźć zastosowania do produktu wyprodukowanego przez stronę pozwaną. Ww. stanowisko potwierdza wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie, sygn. VI ACa 1180/06, w którym stwierdzono, że zupełnie bezpodstawne jest powoływanie się na wskaźniki określone przez (...), te bowiem mają nie charakter zaleceń, a nie nadano im zwłaszcza w Polsce mocy obowiązującej. Sąd Okręgowy zaakceptował stanowisko strony pozwanej, że obowiązującym aktem prawnym w zakresie produkcji między innymi koncentratów owocowych jest Dyrektywa Rady Unii Europejskiej UE 2001/112/WE z 20 grudnia 2001 r. odnosząca się do soków owocowych i niektórych podobnych produktów przeznaczonych do spożycia przez ludzi, która została implementowana do polskiego porządku prawnego Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 30 września 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań jakości handlowej soków i nektarów owocowych (Dz.U z 2014 poz. 494). Ww. akty prawne definiują pojęcie soku owocowego, wskazując, że jest on otrzymywany z jadalnych części zdrowych, dojrzałych, świeżych lub schłodzonych lub zamrożonych owoców. Koncentratami owocowymi są natomiast soki owocowe zagęszczone, które są wyrobami otrzymywanymi z jednej lub większej liczby gatunków owoców przez usunięcie części zawartej z nich wody metodami fizycznymi. W takiej sytuacji produkt wytworzony przez stronę

pozwaną z wytlóków jabłkowych w ogóle nie był i mógł być koncentratem owocowym, skoro niedopuszczalne jest, aby sok zawierał w sobie pestki, nasiona i skórkę, a tym właśnie są wytloki.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc.

Apelację od wyroku wniosła strona powodowa zarzucając naruszenie przepisów:

a) prawa materialnego, to jest:

- art.6 kc poprzez błędną wykładnię i uznanie, że na stronie powodowej ciąży obowiązek podawania dowodów na istotne okoliczności zanim druga strona się do nich wypowie;

- art.357 kc poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że w sytuacji braku porozumienia stron co do jakości świadczony rzeczy strony umowy o wytworzenie koncentratu jabłkowego nie są związane wskaźnikami jakości wynikającymi z kodeksu (...) w sytuacji, gdy ich rozpowszechnienie w obrocie powinno wskazywać, że tylko produkty spełniające te normy można uznać za produkty średniej jakości;

b) postępowania:

- art.205¹² kpc w związku z art.205³ § 2 kpc przez oddalenie wniosku dowodowego o przesłuchanie świadków M. K. (1) i J. G. oraz przesłuchanie w charakterze strony W. P. (1) zgłoszone na rozprawie w dniu 19 października, pomimo że ww. dowody dotyczyły istotnych okoliczności faktycznych, a nie ustalono planu rozpraw i Sąd Okręgowy nie wydał wcześniej żadnego postanowienia zobowiązującego strony do wymiany pism i podania wszystkich twierdzeń i dowodów;

- art.232 kpc poprzez uznanie, że przytoczone przez stronę pozwaną dowody na okoliczność treści umowy łączącej strony są wystarczające i wiarygodne w sytuacji, gdy przy prawidłowym przeprowadzeniu wszystkich zgłoszonych dowodów i ich ocenie należało uznać je za niewystarczające.

W efekcie strona powodowa wniosła o zmianę wyroku i zasądzenie od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 155 000 zł z odsetkami i kosztami procesu.

Strona pozwana wniosła **odpowiedź na apelację**, w której domagała się oddalenia apelacji i zasądzenia kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd Apelacyjny podziela dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę materiału dowodowego, znajdującą podstawę w dyrektywach oceny dowodów zawartych w art. 233 § 1 k.p.c. oraz ustalony stan faktyczny i przyjmuje je za własne.

Przed przystąpieniem do omówienia przyczyn, dla których Sąd Apelacyjny uznał, że Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej oceny materiału dowodowego i wyprowadził na jego podstawie prawidłowe wnioski, należy odnieść się do tych zarzutów wadliwego pominięcia zgłoszonych przez stronę powodową wniosków dowodowych.

Najdalej idącym zarzutem w tym zakresie jest zarzut naruszenia art.232 kpc w związku z art.6 kc. Gdyby bowiem przyjął, że zarzut naruszenia art.6 kc w postaci przedstawionej w apelacji jest uzasadniony, to należałoby uznać, że Sąd Okręgowy dokonał błędnej wykładni art.232 kpc. Przypomnieć należy, że według strony powodowej art.6 kc nie nakłada na stronę obowiązku podania dowodów na istotne okoliczności zanim druga strona się do nich wypowie.

Z tak przedstawioną wykładnią art.6 kc nie sposób się zgodzić. Podzielenie bowiem argumentacji strony powodowej oznaczałoby, że strona może poprzestać na przedstawieniu faktów i może oczekiwać na zajęcie stanowiska co do danego faktu przez przeciwnika procesowego. Dopiero, gdy przeciwnik procesowy zakwestionuje wystąpienie

danego faktu to dopiero wówczas miałby się zaktualizować obowiązek zgłoszenia dowodów na wykazanie tego zakwestionowanego faktu. Tymczasem ani art.6 kc ani art.232 kpc nie uzasadniają ww. argumentacji. Co więcej, z art.232 kc wprost wynika, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

W rezultacie nie można podzielić zarzutu apelacji naruszenia przez Sąd Okręgowy art.6 kc poprzez przyjęcie, że strona powodowa miała obowiązek niezwłocznego wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, a nie dopiero w razie zaprzeczenia ww. faktom przez stronę pozwaną. Na marginesie dodać należy, że strona powodowa naruszyła dyspozycję art.6 kc nawet gdyby przyjąć, że istotnie nie musiała zgłaszać wniosków dowodowych tak długo jak długo strona pozwana nie zaprzeczyła występowaniu pewnych faktów. Podkreślić bowiem należy, że strona pozwana konsekwentnie, to jest już w odpowiedzi na pozew przeczyła faktom uzasadniającym zdaniem strony powodowej zasadność roszczenia, co nie spotkało się z reakcją strony powodowej, która dopiero na rozprawie zgłosiła kolejne wnioski dowodowe.

Niezależnie od uznania, że przedstawiona w apelacji wykładnia art.6 kc nie jest prawidłowa to należało ocenić zarzut naruszenia art.205¹² kpc w związku z art.205³ § 2 kpc przez oddalenie wniosku o przesłuchanie świadków M. K. i J.G. oraz przedstawiciela strony powodowej.

Ocena, czy Sąd Okręgowy naruszył ww. przepisy nie może nastąpić bez uwzględnienia, że sprawa jest sprawą gospodarczą w rozumieniu Kpc.

W szczególności zastosowanie w sprawie znajdzie art.458⁵ § 1 i § 4 kpc, nakładający na strony (§ 1) obowiązek powołania wszystkich twierdzeń i dowodów odpowiednio w pozwie i w odpowiedzi na pozew oraz nakładający sankcję na stronę, która zaniechała wykonania ww. obowiązku (§ 4).

Zestawiając przepisy Tytułu VII, Działu IIA z przepisami Tytułu VI, Działu II, Rozdziału 2A w szczególności art.205⁽¹²⁾ kpc w związku z art.205⁽³⁾ kpc nie można akceptować wskazanego w apelacji wniosku, że w sprawie gospodarczej strony mogą zawsze przytaczać nowe twierdzenia i dowody aż do zatwierdzenia planu rozprawy (art.205⁽¹²⁾ § 1 kpc), a jeżeli w sprawie gospodarczej nie wyznaczono posiedzenia przygotowawczego to strony mogą przytaczać twierdzenia i dowody aż do zamknięcia rozprawy (art.205⁽¹²⁾ § 2 kpc).

Nie można się również zgodzić, że w sprawie gospodarczej dopiero zarządzenie Przewodniczącego do podania wszystkich twierdzeń i dowodów pod rygorem utraty prawa ich powoływania w dalszym toku postępowania (art.205³ § 2 kpc) aktualizuje wobec danej strony możliwość uznania zgłoszenia przez nią w toku postępowania określonych twierdzeń i dowodów za spóźnione.

Taka wykładnia ww. przepisów byłaby sprzeczna z treścią art.458⁵ § 1 i 4 kpc. Na marginesie zauważyć należy, że strona powodowa czy to w apelacji, czy też na wcześniejszym etapie postępowania nie wyjaśnia, dlaczego jej zdaniem przepisy Kpc dotyczące postępowania w sprawach gospodarczych nie znajdują zastosowania w niniejszej sprawie.

W rezultacie nie można zgodzić się z zarzutem apelacji, że Sąd Okręgowy naruszył art.205¹² kpc w zw. z art.205³ § 2 kpc we wskazanej w apelacji postaci, to jest poprzez oddalenie wniosku dowodowego o przesłuchanie świadków i przedstawiciela strony powodowej, albowiem Sąd Okręgowy podejmował ww. decyzje procesowe stosownie do treści art.458⁵ § 1 i 4 kpc, przy czym powtórzyć należy, że strona powodowa nie tylko nie zgłosiła ww. dowodów w pozwie, ale nie zgłosiła ich również niezwłocznie po wniesieniu odpowiedzi na pozew. Ww. wnioski dowodowe zostały zgłoszone dopiero na rozprawie i to w sytuacji, gdy Sąd Okręgowy przeprowadził całość postępowania dowodowego i był gotowy do wydania wyroku w sprawie. Niewątpliwie akceptacja takiego zachowania strony, która wnioski dowodowe zgłasza dopiero na rozprawie, na której może zostać wydany wyrok, w sytuacji gdy nic nie stało na przeszkodzie, aby ww.

wnioski dowodowe zgłosić w terminie wcześniejszym, prowadziłyby do nieuzasadnionego opóźnienia w rozpoznaniu sprawy.

Wreszcie, należy odnieść się do zarzutu strony powodowej, iż oddalone przez Sąd Okręgowy wnioski dowodowe dotyczyły istotnych okoliczności w sprawie. Z ww. stanowiskiem należy się w pełni zgodzić. Rzecz w tym, że nie oznacza to, iż obowiązek wynikający z art.458⁵kpc dotyczy jedynie okoliczności nieistotnych i kwestii ubocznych. Oczywistym jest, że ustalenie faktu jaka umowa została zawarta przez strony jest kluczowe dla rozstrzygnięcia. Charakterystyczny jest z tego punktu widzenia ostatni akapit apelacji, w którym wskazano, że [...] ogniskową sporu była treść umowy łączącej strony, tj. czy jak twierdzi strona powodowa umowa obejmowała przetworzenie wyłoków jabłkowych i wytworzenie koncentratu czy jak twierdzi strona pozwana tylko przetworzenie wyłoków. W braku pisemnej umowy okoliczność tą należało ustalać przede wszystkim w oparciu o zeznania świadków i uzupełniając inne dowody. Treść faktury VAT nie może być jedynym dowodem na treść umowy stron. W praktyce obrotu między większymi podmiotami oczywistym jest, że osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu spółek nie wystawiają dokumentów księgowych i często ich nawet nie widzą, a co za tym idzie nie można w oparciu o treść faktury odtwarzać treści oświadczeń woli stron.

Odnosząc się do ww. fragmentu wskazać należy, że tym bardziej oczywiste jest, że strona powodowa powinna zgłosić wnioski dowodowe na ww. okoliczność już w pozwie, a na pewno wcześniej, aniżeli na rozprawie po przeprowadzeniu całości postępowania dowodowego.

Po wtóre, to strona powodowa konstruując pozew uznała, że zbędne jest zgłoszenie osobowych wniosków dowodowych na poparcie swoich twierdzeń co do przedmiotu umowy i to pomimo, że była świadoma, że strony nie zawarły umowy na piśmie i to ona uznała, że na wykazanie przedmiotu umowy wystarczające będzie zaoferowanie dowodów z faktur VAT.

Wreszcie, to Sąd Okręgowy postąpił stosownie do zawartego w apelacji postulatu strony powodowej, aby ustalając treść łączącej strony umowy nie ograniczać się do dokumentów faktur VAT, tylko ustalać ww. treść na podstawie osobowych źródeł dowodowych i nie ograniczył postępowania dowodowego do uznania faktur VAT za jedyne dowody w sprawie, tylko przesłuchał zgłoszonego w sprawie świadka.

W rezultacie należy uznać, że Sąd Okręgowy prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe w sprawie, w szczególności prawidłowo i w zgodzie z obowiązującymi przepisami pominął zgłoszone dopiero na rozprawie wnioski dowodowe strony powodowej, co aktualizuje obowiązek przeprowadzenia przez Sąd Apelacyjny analizy prawidłowości wyroku Sądu Okręgowego na podstawie tego materiału dowodowego, który został zgromadzony w sprawie.

Jak już wskazano, Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej oceny materiału dowodowego, a tym samym nie można podzielić zarzutu apelacji naruszenia art.232 kpc poprzez uznanie, że przytoczone przez stronę pozwaną dowody na okoliczność treści umowy łączącej strony są wystarczające i wiarygodne. Po pierwsze, Sąd Okręgowy orzekł na takim materiale dowodowym jaki został mu zaoferowany przez strony. Po drugie, uznanie, że Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej oceny materiału dowodowego nie sprowadza się do akceptacji tego, co zeznał świadek M. G. (1) z tej przyczyny, że była to jedyna osoba słuchana w sprawie. Pomijając już nawet to, że zeznania świadka są logiczne i wewnętrznie spójne to przede wszystkim są zgodne z innymi dowodami, to jest z treścią wystawianych przez stronę pozwaną faktur, które nota bene zostały uznane także przez stronę powodową za dowody potwierdzające przedmiot umowy. Świadek logicznie tłumaczy, że strona pozwana miała wykonać usługę przerobu odpadów jabłkowych, a nie wyprodukowania koncentratu jabłkowego. Na taką usługę zostały wystawione przez stronę pozwaną dokumenty rozliczeniowe i takie dokumenty zostały przyjęte i zaakceptowane przez stronę powodową. Warto zauważyć, że gdy strona powodowa sprzedawała produkt otrzymany od strony pozwanej to opisała go jako koncentrat jabłkowy. Nic zatem nie stało na przeszkodzie, aby zwrócić uwagę stronie pozwanej na nieprawidłowe opisanie faktur i wezwać do opisania przedmiotu umowy jako np. usługi wyprodukowania koncentratu jabłkowego. Co prawda, strona powodowa podkreśla, że osoby upoważnione do składania oświadczeń woli w imieniu spółek nie wystawiają dokumentów księgowych, a często nawet ich nie widzą, ale nie można pominąć, że taki sposób rozliczenia widnieje na

wszystkich fakturach wystawionych przez stronę pozwaną, a strona powodowa nawet w pozwie nie zwracała uwagi na nieprawidłowe lub przynajmniej nieprecyzyjne – jej zdaniem – opisanie na fakturach przedmiotu umowy. Co więcej, strona powodowa w pozwie wskazuje, że strona pozwana wykonywała na jej rzecz usługę przerobu wycieków jabłkowych i wytworzenia z nich koncentratu jabłkowego. Tymczasem o ile treść faktur faktycznie potwierdza wykonywanie usługi przerobu towaru, o tyle nie wynika z faktur, ani z innych dowodów, że strona pozwana wykonywała na rzecz strony powodowej usługę wytworzenia koncentratu jabłkowego.

Skoro zatem z materiału dowodowego wynika, że strona pozwana zobowiązała się do wykonania usługi przerobu wycieków jabłkowych, bez dalszego zobowiązania się jaki produkt ma uzyskać w wyniku wykonania ww. usługi, a w szczególności nie zobowiązywała się do wytworzenia z ww. wycieków koncentratu jabłkowego to nie ponosi odpowiedzialności za skutki sprzedaży przez stronę powodową ww. produktu jako koncentratu jabłkowego.

W rezultacie nie można podzielić zarzutu naruszenia art.357 kc w postaci opisanej w apelacji, ponieważ aby można było analizować jaką jakość powinien mieć koncentrat jabłkowy w sytuacji, gdy strony nie przewidziały precyzyjnie jego cech (jakości) to niezbędne byłoby uprzednie ustalenie, że strony umówiły się na wytworzenie koncentratu jabłkowego, a taka sytuacja w sprawie nie występuje.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art.385 kpc oddalił apelację jako bezzasadną.

Sąd Apelacyjny orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego na podstawie art.98 § 1 i 3 kpc i art.391 § 1 kpc oraz § 2 pkt 6 w związku z § 10 ust.1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015r. (Dz.U. z 2015 r., poz.1804 ze zm.).